

Pwoo de Jemis ran

¹ Lepran desə nə put a nsar Jemis kərem mə Naan kə Daa Jesu Kristi, tokshik mpee nenyil kə Naan, de mo a titiit shipee shipee ndəən yil dese.

Shinzeen kə dyeen

² Dyemnaa mo, wu chìn retnyit, katdang wu dəl ndəən jwaan mo shini-shini.

³ Mbedi wu man nə, katdang mo kam shinzeen fuu ni, be nən nle kə gung fuu nə dee a dəbal.

⁴ Wu yit kə gung fuu nə sat a nwurang dak, mbəkə wun dee de a diigəgam ndəən mbii mo jir.

⁵ Katdang mee gwar ndəən wun de baa wu kə dyeen kas, be wu yit kə gwar mənə dang pə Naan, mbəkə Naan shin dyeen de nwur. Naan wur zum zam, wu naa nchin mbii ngurum mo jir, baa wur chakpwo mbe shin mbii ngurum mo kas. Naan wu nshin dyeen mun jir de mo dang pə wu.

⁶ Katdang mee gwar dang mee mbii pee Naan de, be nə a təng gwar nə shinzeen nə, Naan wu ncin mbii nə nwur. Taji gwar mənə pan kyewta ndəən pətuup fər kas. Mbedi gwar dewur pan kyewta ndəən pətuup fər, be wu dee a kaa am de kut kə cut nə dəm kə ni, koo a pee dedangyi sə.

⁷ Mbəmənə, be taji gwar mənə lepan nnə, wudin nkat mee mbii pə Daa de kas.

⁸ Gwar mənə a ngupan mo vəl-vəl, kə baa wur dar a pee məndong kas, koo dəben.

Pwoo nkaa long kə jeel

9 Nguso ndang Jesu Kristi, de baa wu kə long kas, be wu chin retnyit, mbedi Naan kə ten shin dəədes nwur.

10 Nguso ndang Jesu Kristi, de wu kə long, be nə ret kə wu chin retnyit zak, mbedi Naan kə le kə wu sham kə káa fər. Mbedi gwar mənə man nə, jir kə long wu ni, be wur nəl dəm kəlak-kəlak, a kaa pel mə dəm de nii kəlak kə fii sə.

11 Puus nə kàa yaapee nkaa pel mo, be nə le kə mo fii. Pel nə mo dong, be men fun nə kyes mmənə vit. Ni aasə zak, be ngulong wur muut kaadi wu nkaa tang long nə dīkə.

Jwaan de moo ji

12 Ngwar de wu gung jwaan mo, be wu nkat deret. Mbedi katdang wu se koorong nkaa jwaan nə mo jir, be Naan nshin seen nwur, de nən ndee a koppee kə kwat ni, kaadi Naan wu kə ten sat nə, wudin nshin ngurum mo jir, de mo nwal nwudi.

13 Katdang jwaan kat mee gurum, be taji gwar mənə sat nə, a Naan jwaan wudi kas. Baa mee mbii de nən mmak jwaan Naan, mbəkə wu chin mbii debish de kas. Naan shikáa fər, baa wu cham jwaan mee gurum, mbəkə gwar mənə chin mbii debish de kas.

14 A shoor debish de nə ndəən pətuup gurum, a nii jwaan gurum, mbəkə wu chin mbii debish mo de.

15 Kyoor debish desə ni, a nii le kə gurum chin mbii debish mo. Katdang mbii debish nə wurang, be peekyes nə a muut.

16 Dyemnaa fen mo, taji wu le kə mee gurum ngwom wun de kas.

17 Mbii deret mo, kə de azeen mo jir, moo tong a pee Naan jì. Mbii desə mo jir, a zuum de moo pwat a pee Naan de, de wu lepuus, kə zar mo, kə tar ndəən dengnaan. Naan wu shikáa fər, baa wur cham sheedi kas, kə nə le kə mə dee de nkòo kas.

18 A mbut pan mə káa fər, dang wu naa nə ret wun nyit, ndəən pwoo wu de nə azeen, be wu shin seen mmun, mbəkə mun dee de a jep denshee mo ndəən mbii de wu kə ten le mo ndəən yil dese.

Kələng mbii kə chin ni

19 Dyemnaa mo, de wen nwal nwun. Ni ret kə wu man mbii desə mo, koo a weye, be wu lekom mbe kəlingpee kəlak-kəlak, dang be nə ret kə koo a weye, be taji wu lappwoo kəlak-kəlak kas. Taji mee mbii kəlak láa nwun mbut kas.

20 Ngwar de wu kəlak kə langtuup, be baa gwar mənə mak chin mbii de mo ret nNaan nyit kas.

21 Mbəmənə nghan kən sat nwun nə, wu baa kə mbii debish mo jir ndəən tong fuu mo. Wu fwo mo sí. Wu chii mbii debish mo jir, wu sham kə káa fuu mo ntoom Naan. Wu kələng pwoo de Naan wu kə ten kop ndəən pətuup fuu mo, mbedi a ndəən bal kə pwoo wu, dangbe wu mbam seen fuu mo.

22 Dangbe nə a təng kən wu chin mbii de pwoo Naan nə sat nnə wu chin ni, baa nə, wu kələng a shi kom bejee dak kas. Nen de mo kələng pwoo Naan, dangbe baa mo chin mbii de pwoo nə sat nnə mo chin kas, be nen mənə moo ngwom a sut fur bejee.

23 Katdang gurum kə kələng a pwoo nə bejee, dangbe baa gwar nə chin mbii de pwoo nə sat kas,

be nə dee a kaa gwar de wu naa shin fər ndəən mbii naayit sə.

²⁴ De abwoon de wu kə ten naa shin ndəən mbii naayit ni, be kaadi wu chiir kəbwoon mbii naayit ni, be wu chiir muunshik nyit fər de wu kə naa ni.

²⁵ Dangbe gwar de wu tap bələp wàar kə Naan, dangbe wu chìn mbii de wàar nə mo sat, baa wu kəkələng bejee kas, de nən nle kə wu muunshik mbii nə mo kas, dang be wu tap chìn mbii de wàar nə sat, be Naan wu nle deret nkaa gwar mənə hakyeng. Mbedi wàar kə Naan mo a dín ndərēndəre, mo bál mbe chínpee mmun, mbəkə mu dee de a mukáa fun.

²⁶ Katdang mee gurum leshin a kaa nguso ndang Naan sə, dangbe baa gwar mənə tap kə liis fər kas, be gwar mənə ngwom a káa fər bejee. Mwaan wur de nə a mə nendəm ndang Naan mo, nə dee a buu.

²⁷ Nyit kə Naan de wu a puun fun jir, be mwaan de mənə a mə nen mwaan ndang Naan de nə azeen-nzeen, be a gwar dəwur tap kə lukáa mo, kə matkaa mo, de mo nkaa shwaajee, kəzak, gwar mənə tap kə káa fər, mbəkə taji mbii dəbish mə yil desə mo ngwom wu, kə mo le kə wu cìn shikbish kas.

Naan wur nwäl mun nchiit-nchiit jir

2

¹ Dyemnaa fen mo, kaadi wun a nyemcínzeen ndəən Daa fun Jesu Kristi sə, de wu a dəədes met jir, be taji wu bakyit ngurum mo kas.

² Katdang mee gwar jì del ndəən kuur fuu kə kawan mə zinariya nkaa nəkongsar fər, kə nlər deret mo, dang kat mee ngujeel jì del ndəən kuur fuu, kə goklee.

³ Katdang wu tap wu kaat gwar de wu loplee deret sí, kə wu sat nwur nə, a jì a tong a peetong deret sə, dang be wu sat ngujeel nə nənee, waa dar sə, koo wu sat nwur nə, a tong nyil mpesi nder shii fen.

⁴ Katdang wuu cìn mbii kaa mənə sə, be wu cìn a shikbish. Wuu baakyit ngurum mo nnaar fuu, be wu dee a nentokfyeel mo, shi pan debish mo.

⁵ Dyemnaa mo, de wen nwal nwun, wu lekom, Naan wur bələp a nenjeel mo ndəən yil dese, mbəkə mo shinzeen de nDaa Jesu Kristi, kə mbəkə mo kat mulki/dehai de gyet Naan wu kə ten sat nnə, wudin ncin nenyil de mo nwal nwudi mo.

⁶ Dangbe wun, wu bakseen nenjeel nə mo. A nenlong moo seen a wun, dangbe mo dul wun dəm kə nə nludiyeel.

⁷ Kə, a nenlong nə moo satpwoo debish nkaa sim deret, de Naan wur le kə mo pet wun dishik, kaa nen fər mo sə zak.

⁸ Katdang wu fes wu gam wàar, de nə put a pee Naan de azeen-nzeen, de mo kə ten ran nə ndəən bəət haal Naan nənee: <<<A nwal ngənang fwaa kaa sak fwaa sə.>> <<Be wu cìn a mbii deret hakyeng.

⁹ Dangbe katdang wuu shin dəədes ngurum mo, a shi baakyit, be mon nkat wun a debish, mbedi wu tep wàar Naan.

¹⁰ Koo dang de gurum gam wàar Naan nə mo jir, dang be wu taa kat ndəən memee məndong bejee

dak, be wu kə dee a diipəpal ntom Naan mbut kor wàar nə mo jir.

11 Ngwar de wu sat nə: <<< Taji wu chìn ngaa kas, <<kə <taji wu tukáa kas.> >>

Dangbe katdang mee gwar tukáa, be gwar mənə kə tep wàar Naan nə mmənə, koo de baa wu chìn ngaa kas, be nə dee nə, gwar mənə taa pal ndəən mbii de Naan kə ten sat nnə taji wu cìn kas.

12 Mbəmənə, be nghan kən sat nwun nə, ndəən mbii mo jir, de wuu sat, kə de wuu cìn, be taji wu muunshik nə, a Naan wun ntokdyeel mmun shi wàar fər, de nə chínpee mmun, kə mə dee de a mukáa fun mo.

13 Katdang mee gurum chii naajeel niyee mo, be Naan wu nchii naajeel ngwar məni, pardı Naan wu ntokdyeel ngwar mənə zak. Dangbe naajeel kə Naan nə se koorong nkaa diyeel.

Shinzeen de baa nə kə dak kas

14 Dyemnaa mo, katdang mee gurum sat nənee, wudi shinzeen nNaan, dang be, baa wur chìn dak de Naan sat nnə mə chìn mo kas, be baa shinzeen mənə kə mee kwoop nə kas. Chinarang dangbe shinzeen mənən mbam wu ye?

15 Katdang be, mee dyemnəən demish koo de mat, baa mo kə leelop, koo mbiise kas.

16 Dangbe wu sat nwur nə, << A seet ryang, Naan le kə a kat mbiise kə leelep mo zak. >> Dangbe baa wu shin leelep, koo mbiise nwur kas, be kwoop mənə a meye?

17 Ni aasə zak, kə shinzeen de baa nə ashak kə dak kas, be nə a diimumuut.

18 Dangbe mee gurum mmak sat nənee, << Mee gwar kə shinzeen, kə memee kə chìn dak deret

mo,>> Wen nlap gwar mənə a nənee, <<A kám shinzeen kə mee gurum nghan, de baa nə ashak kə dak kas de! Be wen nkám shinzeen fen ngha, shi dak fen mo.>>

19 Waa shinzeen nə, Naan de azeen, wu a məndong, kaadi a sat aasə, be nə ret. Dangbe koo a riin debish mo, be mo shinzeen nə, Naan wu a məndong, dangbe kəermuut kə yaa mo, kə moo daa zak.

20 Waa mwen, baa a man nə, katdang gurum shinzeen nNaan, dangbe baa gwar mənə kə chin dak deret kas, be shinzeen fər nə dee a buu mmənə kas aa?

21 A yee puun fun Abraham, gyet a me le dangbe Naan naa Abraham kaa gwar de deret sə ye? A mbe de gyet wu mang làa fər Aizik, mbəkə wu shin mbiizum de nNaan, kaadi gyet Naan kə ten sat nnə wu chin sə.

22 Ni agaak nə, gyet ndəən tong Abraham, be shinzeen, kə chin mbii deret mo, moo set a ndangshak. Mbii de gyet wu chin ni, nə gam shinzeen nwur.

23 Ni gam mbii de gyet mo kə ten ran nə ndəən bəət haal Naan sə nənee: <<<Abraham wu shinzeen nNaan, mpeemənə be <<Abraham wu dee a gwar de deret nyit <<Naan.>>
dang gyet gurum moo pet wu a shaar Naan.

24 Yaksi be gha naa agaak nənee, a ndəən dak deret de gurum kə cìn, dangbe gurum kə mak dee a deret nyit Naan, baa a shinzeen nNaan bejee dak kas.

25 Ni aasə zak Rahab, mat ngaa sə, gyet waa lap nyemcoghol mo, kəzak, gyet waa tap bwet mo

a mee ar diidik. Baa gyet a mbe dak deret dese, dangbe waa dee a deret nyit kə Naan kas aa?

²⁶ Ni aasə zak, kat baa riin kudi ndəən gurum kas, be gwar mənə dee a kúm nə. Aasə, shinzeen ndin nchìn dak deret mo, be nə a diimumuut zak.

Gurum tap kə liis fər

3

¹ Dyemnaa mo, taji gurum mo des mo dee a nenkám mo kas. Wu man nənee, dyeel de Naan wu ntok nə mmun nenkám mo, ntoon met mə kor gurum mo.

² Mun jir muu del díkə. Katdang baa mee gwar de wu del díkə ndəən leeshaap kas, be gwar mənə a din deret, wu mak yaashin ndəən mbii mo jir.

³ Wu pan shool bəring de muu lep nə mbəring mo mpwo. Katdang mə rəbet kə mo chin mbii de muu rəbet, mə mak dul teng shool bəring ni, mə dəm kə nə mpee de muu rəbet kə bəring nə dəm de.

⁴ Wu naa jirgi am mo, koo de mo des zam, be kut dəədes mak mang mo dəm kə ni, dang be jir kəsə, be ngutung nə wur shin ciir kə nə a shi rep mee làa sitiayari dəm nkwang dewur rəbet dəm de.

⁵ Ni aasə zak, liis nə a rep memee ndəən beep de nə ndəən fwoshik fun mo, (nə kə bal ndəən seen kə gurum) nii canjagham dəədes nkaa mbii mo. Wu man nə, a rep wus diidiben kə caan ləhət dəədes.

⁶ Liis fun nə a kaa wus sə. Mbii debish moo tong a de, mbii debish desə nə mo, mo mak mwaan dəm koo a pee dedangyi ndəən beep fun mo, dangbe nə wat gurum. Liis nə mak lewus

lap, de nən ncaan seen kə gurum hakyeng. Yaa nkaadi gurum de a làa, dangbe parmuut fər, har dəm nluwus de Naan kə dak nə mbe nenshikbish mo.

⁷ Gurum kə mak yaa koo a luwayil dedang ye, kə nə jì dee kaa longlu sə, har koo a nyer mo, kə luwa de moo mwaan shii but mo, kə luwa de mo ndəən am mo. Luwa mo jir, be gurum kə ten le mo dee nder fər.

⁸ Dangbe baa mee gurum kə cham fwang liis kas. Ni a mee mbii debish de pəder chíi yaa nyil nə. Ni gam kə yen de nə a mə muut.

⁹ Muu chìn dak kə liis, mbékə mun kwoop Naan de wu a Daa, kə puun fun, kəzak muu waa mu chiir mu satpwoo debuu nkaa gurum mo kaa mun sə a shii liis. Gurum de Naan wu le mo kaa shin fər sə.

¹⁰ Pwoo mə kwoop, kə pwoo mə fəleep, moo pwat a ndəən pwoo deməndong. Dyemnaa mo, mbii kaa desə sə, baa nə ret kas.

¹¹ Baa am diideet kə diishang mon mmak put a mbut tubut deməndong kas.

¹² Dyemnaa mo, baa tingkeen ncham làa paat kas, kəzak, baa nən mmak chìn kə mo kat am deret ndəən tuun deməndong ashak kə am debish kas.

Seen de Naan shin mmun

¹³ A wii a gwar de wu kə seen, kə wur man mbii mo ndəən wun ye? Be nə ret kə wu kám nə agaak shi mwaan fər deret, kə shi dak fər deret mo, de wu cìn mo ndəən seen, kə sham kə káa fər zak.

¹⁴ Dangbe katdang pətuup fuu mo gam aa zuur diideet, kə r̄ibetkáa, be baa nə ret kə wu can-jagham, kə wu chìn dung nkaa zeen nə kas.

¹⁵ Kiyeet kə seen de nii cìn mbii desə mo, be baa nə tong a pee Naan sham de kas, dang be nə a mə yil44 dəsi. Baa Riin Naan de ndəən nə kas, dang be nə put a pə ngujwaan jì de.

¹⁶ Koo a pee dedang ye, de zuur, kə rəbetkáa mo de, be bwanbish, kə watpee, kə mbii debish mo jir moo tong a mpee məni.

¹⁷ Dangbe gwar de wu kə seen de nə tong a pee Naan sham de, denshee ni, be gwar nə a din deret, kə nii jì kə tongryang, nii le kə gurum mo chìn mbii ndəən dyen deret, baa nii le gurum mo dee a nyemciishik mo kas. Nii le gwar mənə dee a ngutap kə niyee mo, kə shidaar-shidaar be wur naa nchìn dak deret mo, niyee mo. Pətuup kə gwar məni, baa nən cham chiir kas, kəzak, baa wur chìn dung ngurum mo kas.

¹⁸ Diiret, a nə a mbii de nen de moo kop cirem mə tongryang ndəən pətuup kə gurum mo, mon ndiip ni.

Wu lekáa fuu mo nsar Naan

4

¹ A me moo jì kə lek, kə jəər nwun ye? Wuu lek kə shak, a mbedi choor debish mo nkaa lek ndəən pətuup fuu mo.

² Wuu choor mbii mo, dang be baa wuu kat kas, mpeemənə, be wuu tukáa. Wuu chìn zuur kə mbii mo, dang be baa wu kat kas, mpeemənə be wuu jəər kə shak. Wuu lek kə shak zak. Baa wu kat mbii desə mo kas, a mbedi baa wu dang mo pee Naan de kas.

³ Mmee naar be wuu dang pee Naan de, dang be baa wu kat kas, a mbedi wuu dang mo a ndəən ar

debish. Wuu dang mo a mbækə wu tu de ndəən ar de nkan, de mo a mə shoor kə nan fuu mo.

⁴ Wun a kaa mat de moo chin ngaa sə. Wu man nə, katdang gurum kə rəbet dee a shaar mə yil dese, be gwar mənə kə rəbet dee a shaarlek Naan. Mbəmənə, koo a weye, de wu rəbet dee a shaar mə yil dese, be wu leshin dee a shaarlek Naan mmənə.

⁵ Wu pan nə, pwoo de mo kə ten ran nə ndəən bəət haal kə Naan, nən ndee a buu aa? De mo ran nə: <<<Riin de Naan wu le ndəən pətuup fuu mo, <<nə gam kə zuur hakyeng.>>

⁶ Dangbe deret de Naan wu shin mmun, nə bal met choor debish de mo ndəən pətuup fun mo. Ni a kaadi mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan sə nə: <<<Naan wu chii nyemroop mo, <<dang be wu chin deret nenyil de mo sham kə káa fur mo.>>

⁷ Mbəmənə, wen kən sat nwun nə, wu sham kə káa fuu mo ntoom Naan. Wu chii ngujwaan, be wun nsu yit wun de.

⁸ Wu jì kus kə Naan, be Naan wu njì kus kə wun zak. Wu vwang sar fuu mo, wun nenshikbish mo. Wun nen de wun kə pətuup mo vəl-vəl, wu pwat kə mbii debish de mo ndəən pətuup fuu mo, kə wun dee de a debang.

⁹ Ni ret kə wu kat pətuup dewuwat, kə wu nwal mbe shikbish de wuu ten wu nchin mo. Wu yit kə shwar fuu mo chiir dee a maap, kə retnyit fuu mo dee a mbii wàt pətuup.

¹⁰ Wu sham kə káa fuu mo ntoom Naan, be wun ndyeep wun zak.

Taji wu tokdyeel nshak kas

¹¹ Dyemnaa fen mo, taji wu leeshaap debish duk

shak kas, koo a weye dewur leeshaap debish nkaa dyemnæən fær, koo tokdyeel nwur, be gwar mænii katpwoo debish a nkaa wàar næ. Kæ wur dee a ngutokdyeel nkaa nwàar næ zak. Dangbe katdang mee gurum tokdyeel wàar ni, be baa gwar mænæ cin mbii de wàar næ sat kas, dang be wu leshin a ngutokdyeel mmænæ.

¹² A Naan bishin, dewur shin wàar ngurum, kæ a wur bishin, dewur ntokdyeel ngurum mo jir. A wur a dewur kæ bal mbe bam gurum mo, kæ wur kæ bál mbe le kæ gurum mo muut zak. Waa a weye de aa tokdyeel dyemnæən fwaa ye?

Taji wu canpo nkaa dadaar kas

¹³ Wu kælæng pwoo fen, wun nenyl de wuu sat næ, <<Bit bang, koo bitsi, be mun nyool mbít-mbít kæ mæ dæm ndæən bærnæ desí, kæ mæ hos bit de, kæ mæ cìn nwor, kæ mæ kat shool de.>>

¹⁴ Dangbe wun shikáa fuu, baa wu man mbii de næn ncìn dadaar kas. Seen fuu næ a kaa me sæ ye? Seen fuu næ mo a kaa vuun sæ, de næ jì put, amma ndæən rep pee lee, be næ ðel dæm loom.

¹⁵ Amma næ ret kæ wu sat a nænee, katdang Naan ræbet kæ, katdang be mun de kæ seen, be mun ncìn mbii dese, koo desí.

¹⁶ Har yaksi, wuu sat a diyeepkáa ðak, kæ wuu sat a canjagham ðak. Kiyeet kæ canjagham dese, baa næ ret kas koo dæben.

¹⁷ Koo a weye de wu man mbii ðæ næ ret kæ wu cìn, dang baa wur cìn kas, be gwe mænæ cìn a shikbish mmænæ.

Nenlong mon nshwaajeel

5

¹ Wu kələng nghan yaksi, wun nenlong mo. Ni ret kə wu nwal kə maap mbe jeel de mo mbə jì nkaa wun.

² Long fuu nə mon ndee a dñiwam, kə ndukup mon nse nlər fuu deret nə mo.

³ Azurfa, kə zinariya kə shool fuu nə mon nnaatnjileng. Naatnjileng kə shool fuu dəsi nə mo, mmo dñee a mbəəkám nənee, kaadə shool fuu dəsi nə mon nnaatnjileng sə, be nan fuu mon ncaan a kaadə wus kə caan mbii mo sə zak. Wuu sok long fuu mo yaksi, ntiit kə də yil nə kus kə kyes.

⁴ Wuu cìn dung nenyil de moo cìn dak ndəən maar fuu mo, wu chii kwat mo nchiit-nchiit kə dak de mo cìn nwun. Mbəmənə, be moo nwal pee Daa Naan de, mbəkə wur bəm mo de. Yaksi, wal fur nə kə wul nkōm Naan de a wur kə mbii mo jir nsar fin.

⁵ Wuu ten wu tong ndəən long mə yil dəsi, kə wuu ten wu cìn mbii de wu naa nə ret nwun nyit. Wuu dak suk, kə wu mwaal kaa randong de moo gong parpuus de mon nfet mo sə.

⁶ Wuu tokdyeel debish nkaa nen de baa mo cìn mee mbii debish kas. Wuu twe nen de baa di mmo mak bəm sut kas.

Gung Kə Cìn Aduwa

⁷ Mbəmənə, dñemnaa mo, an kən sat nwun nənee, wu gung har pardi Daa Jesu Kristi wu mbaajì ndəən yil dəsi. Wu yee nenmaar mo, wu naa kaadə moo gung de sə, moo gongpee, kə moo tap kə maar fur mo, har pardi fwan jì wul, kə pardə dəəp dəben nə jì wul zak.

8 Ni ret kə wun, wu gung kaa nenmaar mo sə. Wu dak pətuup fuu mo, kə wu dar balbal, mbedə puus də Jesu Kristi wu mbaajì nə wur kus.

9 Dyemnaa mo, taji wu leeshaap ndoom-ndoom nkaa shak kas, mbəkə taji mo tokdyeel nwun kas. Wu naa, ngutokdyeel nə wur dar kus.

10 Dyemnaa mo, wu yee nensatpwo Naan de gyet yam sə mo. Gyet mo satpwoo ndəən sim Naan, mo shwaajeel, amma jir kəsə, be gyet mo gung ndəən shwaajeel nə. Ni ret kə wun, wu gung ndəən jeel nə kaadə gyet mo gung sə.

11 Muu sat nə, mo a nenyil də mo kat retnyit, mbedə gyet mo gung har peekyes nə. Wu man pwoo nkaa gung kə Joob, kaadi gyet kam nə jì taa nkaa wu sə. Wu man zak nənee, gyet Naan le kə shwaajeel kə Joob nə waa jì kə deret nwur. Azeen - nzeen Naan wur kə pətuup deret mbe mun jir, kə wur naajeel nenyil fin mo zak.

12 Dangbe mee mbii də nə met koor nə mo jir, dyemnaa mo. Taji wu tweer shi dengnaan, koo shi yil dəsi kas. Taji wu cìn tweerpwo, koo shi sim mee mbii kas. Dangbe wu yit kə ii, fuu mo dee a ii, kə waash, fuu mo dee a waash, bejee dak, mbəkə taji mo tokdyeel debish nwun kas.

13 Katdang memee ndəən wun nkaa shwaajeel, be nə ret kə wu cìn aduwa nNaan. Katdang memee ndəən wun kat retnyit, be wu yit kə wu kwoop Naan.

14 Katdang memee ndəən wun, de baa wur nkoom kas, be wu yit kə wur pet nennan mə (Ekəlisya) nen mwaan ndang Naan mo, mbəkə mo cìn aduwa din nNaan mbe wur. Katdang mo

doom cìn aduwa ni, be mo pwes mwoor nkaa wur ndøən səm kə Daa.

¹⁵ Aduwa də gurum moo cìn nə a shi zeen azeen-nzeen, be nən nle kə nguchiinkom nə wu bar. Naan wu nle kə nguchiinkom nə kat koom hakyeng; kə katdang nguchiinkom nə wur kə cìn shikbish, be Naan wur nfwo shikbish nə mo nwur zak.

¹⁶ Mbəmənə, nghan kən sat nwun nə, wu woo shikbish fuu mo nshak, kə wu cìn aduwa mbə Shak zak. Mbəkə wu kat koom də ndøən shwal fuu mo.

¹⁷ Gyet, Ilaija wu a gurum kaa mun sə, be wur cìn aduwa azeen-nzeen, mbəkə taji fwan jì kas. Be aduwa de gyet wu cìn ni, be mbe bit ken an kə kaghar, be baa fwan jì kas.

¹⁸ Mbwoon məni, be wu waa cìn aduwa zak, mbəkə fwan jì də, be Naan le kə fwan nə jì, nyil nə lok, har mbii mo yaa kàa.

¹⁹ Dyemnaa mo, katdang memee ndøən wun taa mer ndøən ar də nə a mə zeen ni, be nə ret kə memee fuu mo fwang wu waaji kə wur də, ndøən ar də nə a mə zeen nə.

²⁰ Nə ret kə wu man nə, koo a weye, də wur waaji kə mee ngushikkish ndøən ar ni, be gwar mənə bam seen kə ngushikkish nə ndøən muut, kəzak, be gwar mənə le kə Naan wur nfwo shikkish də mo des ngwar ni.

Manji Yiljep Mupun New Testament

copyright © 2024 Initiative for the Translation and Development of African Languages and The Seed Company

Language: Mupun (Mwaghavul)

Contributor: Initiative for the Translation and Development of African Languages

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files dated 3 Jul 2025

77a1013c-7c23-599f-9af1-1adbfc09489